Beskrivning av produktgrupper för kontaktmaterialverksamheter

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

På den här sidan finner du beskrivningar av de produktgrupper som kan anges vid riskklassningen av kontaktmaterialverksamheter.

Ange alltid minst en produktgrupp för kontaktmaterialverksamheter

Produktgrupperna för kontaktmaterialverksamheter skiljer sig från vad som beskrivs i föreskriften om kontrollfrekvens. Användningen skiljer sig också från produktgrupperna för livsmedelsanläggningar.

Produktgrupperna för kontaktmaterialverksamheter är en lista över de tänkbara materialtyper som kan användas i kontakt med livsmedel. Kontrollbehovet anses öka för varje materialtyp som importeras, tillverkas eller ingår i produkter, avsedda att komma i kontakt med livsmedel, som tillverkas. Detta eftersom företagaren för varje materialtyp ska säkerställa att materialen inte överför sina beståndsdelar till livsmedel i halter som kan vara skadliga för hälsan. Om det i den färdiga produkten finns en funktionell barriär som gör att en materialtyp inte kommer att komma i kontakt med livsmedel så ska den materialtypen inte anges som produktgrupp.

Listan med materialtyper har sin grund i bilaga I till förordning (EG) nr 1935/2004. Där listas de materialtyper som det finns möjlighet att ta fram särskilda regler för. För vissa av materialtyperna finns det idag särskilda regelverk, men inte för alla.

Förutom de olika materialtyperna finns också produktgrupper som anger att materialet är ”aktivt och intelligent”, återvunnet eller att produkterna är avsedda för små barn. Dessa produktgrupper ska alltid anges tillsammans med minst en materialtyp som talar om vilken materialtyp det handlar om.

Aktiva och intelligenta material och produkter

Med *Aktiva och intelligenta material och produkter* menas sådana material som är avsedda att förlänga ett förpackat livsmedels hållbarhetstid eller bevara eller förbättra ett förpackat livsmedels tillstånd. Dessa material är utformade så att de avsiktligt innehåller komponenter som avger eller absorberar ämnen i eller från det förpackade livsmedlet eller i livsmedlets omgivning.

Med intelligenta material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel menas sådana som övervakar förpackade livsmedels tillstånd eller livsmedlens omgivning.

Det finns särskilda krav för aktiva och intelligenta material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel. Den lagstiftning som särskilt reglerar dessa är förordning (EG) nr 450/2009.

Aktiva och intelligenta material och produkter ger 1 kontrollpoäng.

Lim och klister

För de flesta sorters lim och klister avsett att komma i kontakt med livsmedel finns inga särskilda krav. Dock finns krav i förordning (EG) nr 1895/2005 om begränsad användning av vissa epoxiderivat i bland annat lim. Därutöver gäller de allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006.

Lim och klister ger 1 kontrollpoäng.

Keramik

Med *Keramik* menas keramiska föremål som har framställts av en blandning av oorganiska material med i allmänhet stort innehåll av lera eller silikat, eventuellt med tillsats av mindre mängder organiska material. Föremålen formas och görs beständiga genom bränning. Föremålen kan vara glaserade, emaljerade och försedda med dekor.

Det finns särskilda krav för keramiska föremål avsedda att komma i kontakt med livsmedel. Kraven finns i LIVSFS 2023:5.

Keramik ger 1 kontrollpoäng.

Kork

Det finns inga särskilda krav för material och produkter av kork avsedda att komma i kontakt med livsmedel. De allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 gäller för dessa material och produkter.

Kork ger 1 kontrollpoäng.

Gummi

För de flesta material och produkter av gummi finns det inga särskilda krav. För dinappar och sugnappar av gummi eller elastomer finns det dock särskilda krav i LIVSFS 2023:5. Därutöver gäller de allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 för dessa material och produkter.

Gummi ger 1 kontrollpoäng.

Glas

Det finns inga särskilda krav för material och produkter av glas avsedda att komma i kontakt med livsmedel. De allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 gäller för dessa material och produkter.

Glas ger 1 kontrollpoäng.

Jonbytarhartser

Det finns inga särskilda krav för jonbrytarhartser avsedda att komma i kontakt med livsmedel. De allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 gäller för dessa material och produkter.

Jonbytarhartser ger 1 kontrollpoäng.

Metaller och legeringar

Det finns inga särskilda krav för material och produkter av metaller och legeringar avsedda att komma i kontakt med livsmedel. De allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 gäller för dessa material och produkter.

Metaller och legeringar ger 1 kontrollpoäng.

Papper och kartong

Det finns inga särskilda krav för material och produkter av papper och kartong avsedda att komma i kontakt med livsmedel. De allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 gäller för dessa material och produkter.

Papper och kartong ger 1 kontrollpoäng.

Plast

Med *Plast* menas en polymer som kan ha tillförts tillsatser eller andra ämnen och som kan fungera som strukturell huvudbeståndsdel i slutmaterial och slutprodukter.

Det finns särskilda krav för material och produkter av plast avsedda att komma i kontakt med livsmedel i förordning (EU) nr 10/2011.

Plast ger 1 kontrollpoäng.

Tryckfärger

Det finns inga särskilda krav för tryckfärgernas innehåll, däremot finns det detaljerade bestämmelser om tryckprocesser. De reglerna innebär att tryckfärg ska appliceras på den sida av materialen eller produkten som inte kommer i kontakt med livsmedel. Bestämmelserna finns i bilagan till förordning (EG) nr 2023/2006. Därutöver gäller de allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006.

Tryckfärger ger 1 kontrollpoäng.

Regenererad cellulosa

Det finns inga särskilda krav för regenererad cellulosa som gäller generellt. Däremot finns det särskilda krav för regenererad cellulosa*film*. Med regenererad cellulosafilm menas tunna filmer som är framställda av raffinerad cellulosa från ny trä-eller bomullsråvara. Bestämmelser finns i LIVSFS 2023:5. Därutöver gäller de generella kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 gäller för dessa material och produkter.

Regenererad cellulosa ger 1 kontrollpoäng.

Silikoner

Det finns inga särskilda krav för material och produkter av silikoner avsedda att komma i kontakt med livsmedel. De allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 gäller för dessa material och produkter.

Silikoner ger 1 kontrollpoäng.

Textil

Det finns inga särskilda krav för material och produkter av textil avsedda att komma i kontakt med livsmedel. De allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 gäller för dessa material och produkter.

Textil ger 1 kontrollpoäng.

Lack och ytskikt

Det finns inga särskilda krav generellt för lack och ytskikt avsedda att komma i kontakt med livsmedel. I vissa fall kan dock kraven i förordning (EG) nr 1895/2005 om begränsad användning av vissa epoxiderivat vara tillämpliga. Därutöver gäller de allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006.

Lack och ytskikt ger 1 kontrollpoäng.

Vaxer

Det finns inga särskilda krav för material och produkter av vaxer avsedda att komma i kontakt med livsmedel. De allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 gäller för dessa material och produkter.

Vaxer ger 1 kontrollpoäng.

Trä

Det finns inga särskilda krav för material och produkter av trä avsedda att komma i kontakt med livsmedel. De allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 gäller för dessa material och produkter.

Trä ger 1 kontrollpoäng.

Övrigt

Med *Övrigt* menas sådana material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel som inte omnämns som en specifik produktgrupp.

Det finns inga särskilda krav men de allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 gäller för dessa material och produkter.

Övrigt ger 1 kontrollpoäng.

Kontaktmaterial avsedda för barn 0-3 år

Det finns inga särskilda krav för *Kontaktmaterial avsedda för barn 0-3 år* utan det är de allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 gäller för dessa material och produkter. Dock är barns exponering högre per kilo kroppsvikt. Det är också vanligt med mindre förpackningar när det är barnprodukter vilket ger en högre exponeringsyta.

Kontaktmaterial avsedda för barn 0-3 år ger 2 kontrollpoäng.

Återvunna material

Det finns inga särskilda krav för *Återvunna material* generellt. För återvunna plastmaterial och plastprodukter finns dock särskilda krav genom förordning (EU) 2022/1616. Därutöver gäller de allmänna kraven i förordning (EG) nr 1935/2004 och förordning (EG) nr 2023/2006 för dessa material och produkter.

Återvunna material ger 2 kontrollpoäng.

Senast uppdaterad 17 december 2025 Ansvarig grupp ROR_LLK